

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ

ПО МАТЕМАТИКА

02.06.2020 г. – Вариант 2

МОДУЛ 1

Време за работа – 90 минути

Отговорите на задачите от 1. до 20. включително отбелязвайте в листа за отговори!

1. Ако $x = \left(\frac{1}{5}\right)^{\log_5 3}$, то x е равно на:

- А) -3 Б) $-\frac{1}{3}$ В) $\frac{1}{3}$ Г) 3

2. Произведението $2^{\frac{1}{2}} \cdot 3^{\frac{1}{3}} \cdot 4^{\frac{1}{4}}$ е равно на:

- А) $2\sqrt[3]{3}$ Б) $3\sqrt{2}$ В) $\sqrt[12]{24}$ Г) $2\sqrt[4]{54}$

3. Множеството от допустимите стойности на израза $\frac{x^2 - 4}{x^2 - 4x + 4} + \frac{x + 2}{x^2 - 4}$ е:

- А) $(-\infty; -2) \cup (2; \infty)$ Б) $(-\infty; -2) \cup (-2; 2) \cup (2; \infty)$
В) $(-\infty; 2) \cup (2; \infty)$ Г) $(-2; 2) \cup (2; \infty)$

4. Множеството от реалните корени на уравнението $(x^2 - 9)\left(1 - \frac{1}{x - 3}\right) = 0$ е:

- А) $\{-3; 0\}$ Б) $\{-3; 3\}$ В) $\{0; 3\}$ Г) $\{-3; 4\}$

5. Върхът на параболата, графика на функцията $f(x) = -3x^2 + 6x - 3$, е точката с координати:

- А) $(0; -3)$ Б) $(2; -3)$ В) $(-1; -12)$ Г) $(1; 0)$

6. Броят на наредените двойки числа $(x; y)$, които са решения на системата $\begin{cases} x^2 + y^2 = 10 \\ xy = -3 \end{cases}$

и са координати на точки от четвърти квадрант, е:

- А) 0   Б) 1   В) 2   Г) 4

7. Сборът от реципрочните стойности на корените на уравнението $2x^2 - 11x + 12 = 0$ е:

- А) $\frac{11}{2}$ Б) $\frac{11}{12}$ В) $\frac{2}{11}$ Г) $\frac{1}{6}$

8. Ако $\sin \alpha = \frac{3}{5}, \alpha \in (0^\circ; 90^\circ)$, то стойността на $\cotg \alpha$ е:

- А) $\frac{4}{3}$ Б) $\frac{5}{4}$ В) $\frac{4}{5}$ Г) $\frac{3}{4}$

9. Дължините на страните на $\triangle ABC$ са $AC = BC = 4$ cm, $AB = 4\sqrt{2}$ cm, а периметърът на подобния му $\triangle A_1B_1C_1$ ($\triangle ABC \sim \triangle A_1B_1C_1$) е $(8 + 8\sqrt{2})$ cm. Дължината на страната A_1B_1 е:

- А) $2\sqrt{2}$ cm   Б) 4 cm   В) 8 cm   Г) $8\sqrt{2}$ cm

10. В $\triangle ABC \sphericalangle ACB = 90^\circ$, а височината към хипотенузата е $CH = 5$. Ако $AH : BH = 4 : 1$, намерете дължината на хипотенузата.

- А) $\frac{25}{4}$ Б) $\frac{25}{2}$ В) 15   Г) 25

11. Графиката на коя от посочените функции има за ос на симетрия правата $x = 2$ и минава през точката с координати $(2; -1)$?

- А) $y = 1 - x$ Б) $y = x^2 - 4x + 5$ В) $y = x^2 - 2x - 1$ Г) $y = -3x^2 + 12x - 13$

12. За числовите редици с общи членове a_n и b_n са в сила равенствата $a_n = 2b_{n+1} + 1$, за всяко естествено число $n \geq 1$ и $b_n = 2b_{n-1} - 1$, за всяко естествено число $n \geq 2$, а $b_1 = 2$.

Първите 4 члена на редицата $\{a_n\}$ са:

- А) 2, 3, 5, 9   Б) 5, 7, 9, 11   В) 7, 11, 15, 19   Г) 7, 11, 19, 35

13. Сумата на членовете на крайна аритметична прогресия е 105. Ако първият член е 10, а разликата е $\frac{5}{3}$, то броят на членовете е:

- А) 4   Б) 7   В) 18   Г) 58

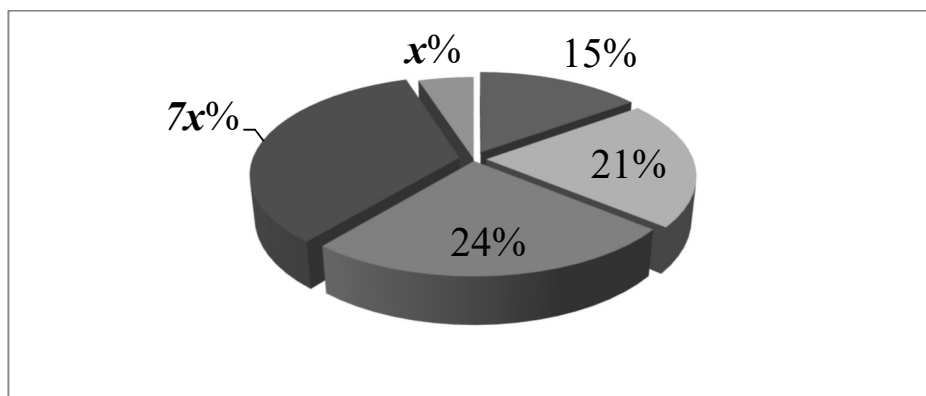
14. Стойността на израза $\cos 105^\circ + \sin 75^\circ$ е:

- А) $-\frac{\sqrt{2}}{2}$ Б) $-\frac{1}{2}$ В) $\frac{1}{2}$ Г) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

15. По случаен начин се избира естествено число n , $n \in [26; 97]$. Каква е вероятността то да е записано с две нечетни цифри?

- А) $\frac{1}{6}$ Б) $\frac{2}{9}$ В) $\frac{19}{72}$ Г) $\frac{25}{72}$

16. На диаграмата в проценти е показано производството на различни видове автомобили от една фирма. Луксозните автомобили са $x\%$ от всички произведени автомобили. Броят на малолитражните автомобили е 7 пъти по-голям от броя на луксозните автомобили. Намерете градусната мярка на ъгъла на сектора, отговарящ на луксозните автомобили, произведени от тази фирма.

- А) 5° Б) 15° В) 18° Г) 20°

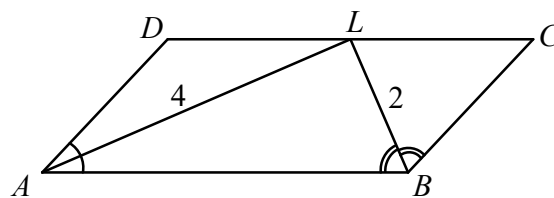
17. В $\triangle ABC$ точка M лежи на страната AB и $AM : MB = 2 : 1$. Ъглополовящата на $\sphericalangle BAC$ пресича CM в точка N и BC в точка L . Ако $CN : NM = 3 : 2$ и $BL = 12$, то дължината на страната BC е:

- А) 18   Б) 24   В) 30   Г) 36

18. В $\triangle ABC$ е дадено $AC = 8$, $AB = BC + 2$ и $\sphericalangle ACB = 60^\circ$. Дължината на страната BC е:

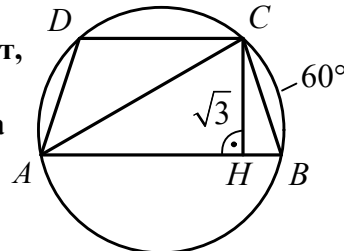
- А) 10   Б) 8   В) 5   Г) 4

19. В успоредника $ABCD$ ъглополовящите на ъглите при върховете му A и B се пресичат в точка L от страната DC . Ако $AL = 4$ dm, $BL = 2$ dm, то дължината на BC е:

- А) $\sqrt{5}$ dm   Б) 3 dm   В) $2\sqrt{3}$ dm   Г) 3,5 dm

20. Трапецът $ABCD$ ($AB \parallel CD$) е вписан в окръжност, $CH = \sqrt{3}$ cm е негова височина, а $\widehat{BC} = 60^\circ$. Лицето на трапеца е равно на:

- А) $\sqrt{3}$ cm²   Б) 3 cm²   В) $3\sqrt{3}$ cm²   Г) 6 cm²

ФОРМУЛИ

Квадратно уравнение

$$ax^2 + bx + c = 0, \quad a \neq 0 \quad D = b^2 - 4ac \quad x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{D}}{2a} \quad \text{при } D \geq 0$$
$$ax^2 + bx + c = a(x - x_1)(x - x_2) \quad \text{Формули на Виет: } x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} \quad x_1 x_2 = \frac{c}{a}$$

Квадратна функция

Графиката на $y = ax^2 + bx + c$, $a \neq 0$ е парабола с връх точката $\left(-\frac{b}{2a}; -\frac{D}{4a}\right)$

Корен. Степен и логаритъм

$$\sqrt[2k]{a^{2k}} = |a| \quad \sqrt[2k+1]{a^{2k+1}} = a \quad \text{при } k \in \mathbb{N}$$
$$\frac{1}{a^m} = a^{-m}, \quad a \neq 0 \quad \sqrt[n]{a^m} = a^{\frac{m}{n}} \quad \sqrt[n]{\sqrt[k]{a}} = \sqrt[nk]{a} \quad \sqrt[nk]{a^{mk}} = \sqrt[n]{a^m} \quad \text{при } a \geq 0, k \geq 2, n \geq 2 \text{ и } m, n, k \in \mathbb{N}$$
$$a^x = b \Leftrightarrow \log_a b = x \quad a^{\log_a b} = b \quad \log_a a^x = x \quad \text{при } a > 0, b > 0 \text{ и } a \neq 1$$

Комбинаторика

Брой на пермутациите на n елемента: $P_n = n \cdot (n-1) \dots 3 \cdot 2 \cdot 1 = n!$

Брой на вариациите на n елемента k -ти клас: $V_n^k = n \cdot (n-1) \dots (n-k+1)$

Брой на комбинациите на n елемента k -ти клас: $C_n^k = \frac{V_n^k}{P_k} = \frac{n \cdot (n-1) \dots (n-k+1)}{k \cdot (k-1) \dots 3 \cdot 2 \cdot 1}$

Вероятност за настъпване на събитието A :

$$p(A) = \frac{\text{брой на благоприятните случаи}}{\text{брой на възможните случаи}}, \quad 0 \leq p(A) \leq 1$$

Прогресии

Аритметична прогресия: $a_n = a_1 + (n-1)d$ $S_n = \frac{a_1 + a_n}{2} \cdot n = \frac{2a_1 + (n-1)d}{2} \cdot n$

Геометрична прогресия: $a_n = a_1 \cdot q^{n-1}$ $S_n = a_1 \cdot \frac{q^n - 1}{q - 1}, \quad q \neq 1$

Формула за сложна лихва: $K_n = K \cdot q^n = K \cdot \left(1 + \frac{P}{100}\right)^n$

Зависимости в триъгълник и успоредник

Правоъгълен триъгълник: $c^2 = a^2 + b^2$ $S = \frac{1}{2}ab = \frac{1}{2}ch_c$ $a^2 = a_1c$ $b^2 = b_1c$

$h_c^2 = a_1b_1$ $r = \frac{a+b-c}{2}$ $\sin \alpha = \frac{a}{c}$ $\cos \alpha = \frac{b}{c}$ $\operatorname{tg} \alpha = \frac{a}{b}$ $\operatorname{cotg} \alpha = \frac{b}{a}$

Произволен триъгълник:

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos \alpha \quad b^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cos \beta \quad c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos \gamma \quad \frac{a}{\sin \alpha} = \frac{b}{\sin \beta} = \frac{c}{\sin \gamma} = 2R$$

Формула за медиана:

$$m_a^2 = \frac{1}{4}(2b^2 + 2c^2 - a^2) \quad m_b^2 = \frac{1}{4}(2a^2 + 2c^2 - b^2) \quad m_c^2 = \frac{1}{4}(2a^2 + 2b^2 - c^2)$$

Формула за ъглополовяща: $\frac{a}{b} = \frac{n}{m}$ $l_c^2 = ab - mn$

Формула за диагоналите на успоредник: $d_1^2 + d_2^2 = 2a^2 + 2b^2$

Формули за лице

Триъгълник: $S = \frac{1}{2}ch_c$ $S = \frac{1}{2}ab \sin \gamma$ $S = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$

$$S = pr \quad S = \frac{abc}{4R}$$

Успоредник: $S = ah_a$ $S = ab \sin \alpha$ Трапец: $S = \frac{a+b}{2}h$

Четириъгълник: $S = \frac{1}{2}d_1d_2 \sin \varphi$

Описан многоъгълник: $S = pr$

Тригонометрични функции

α°	0°	30°	45°	60°	90°
$\alpha \text{ rad}$	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$
$\sin \alpha$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
$\cos \alpha$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0
$\operatorname{tg} \alpha$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	–
$\operatorname{cotg} \alpha$	–	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0

	$-\alpha$	$90^\circ - \alpha$	$90^\circ + \alpha$	$180^\circ - \alpha$
sin	$-\sin \alpha$	$\cos \alpha$	$\cos \alpha$	$\sin \alpha$
cos	$\cos \alpha$	$\sin \alpha$	$-\sin \alpha$	$-\cos \alpha$
tg	$-\operatorname{tg} \alpha$	$\operatorname{cotg} \alpha$	$-\operatorname{cotg} \alpha$	$-\operatorname{tg} \alpha$
cotg	$-\operatorname{cotg} \alpha$	$\operatorname{tg} \alpha$	$-\operatorname{tg} \alpha$	$-\operatorname{cotg} \alpha$

$$\sin(\alpha \pm \beta) = \sin \alpha \cos \beta \pm \cos \alpha \sin \beta$$

$$\cos(\alpha \pm \beta) = \cos \alpha \cos \beta \mp \sin \alpha \sin \beta$$

$$\operatorname{tg}(\alpha \pm \beta) = \frac{\operatorname{tg} \alpha \pm \operatorname{tg} \beta}{1 \mp \operatorname{tg} \alpha \operatorname{tg} \beta}$$

$$\operatorname{cotg}(\alpha \pm \beta) = \frac{\operatorname{cotg} \alpha \operatorname{cotg} \beta \mp 1}{\operatorname{cotg} \beta \pm \operatorname{cotg} \alpha}$$

$$\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha$$

$$\cos 2\alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha = 2 \cos^2 \alpha - 1 = 1 - 2 \sin^2 \alpha$$

$$\operatorname{tg} 2\alpha = \frac{2 \operatorname{tg} \alpha}{1 - \operatorname{tg}^2 \alpha}$$

$$\operatorname{cotg} 2\alpha = \frac{\operatorname{cotg}^2 \alpha - 1}{2 \operatorname{cotg} \alpha}$$

$$\sin^2 \alpha = \frac{1}{2}(1 - \cos 2\alpha)$$

$$\cos^2 \alpha = \frac{1}{2}(1 + \cos 2\alpha)$$

$$\sin \alpha + \sin \beta = 2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \cos \frac{\alpha - \beta}{2}$$

$$\sin \alpha - \sin \beta = 2 \sin \frac{\alpha - \beta}{2} \cos \frac{\alpha + \beta}{2}$$

$$\cos \alpha + \cos \beta = 2 \cos \frac{\alpha + \beta}{2} \cos \frac{\alpha - \beta}{2}$$

$$\cos \alpha - \cos \beta = -2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \sin \frac{\alpha - \beta}{2}$$

$$1 - \cos \alpha = 2 \sin^2 \frac{\alpha}{2}$$

$$1 + \cos \alpha = 2 \cos^2 \frac{\alpha}{2}$$

$$\sin \alpha \sin \beta = \frac{1}{2}(\cos(\alpha - \beta) - \cos(\alpha + \beta))$$

$$\cos \alpha \cos \beta = \frac{1}{2}(\cos(\alpha - \beta) + \cos(\alpha + \beta))$$

$$\sin \alpha \cos \beta = \frac{1}{2}(\sin(\alpha + \beta) + \sin(\alpha - \beta))$$

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ

ПО МАТЕМАТИКА

02.06.2020 г. – Вариант 2

МОДУЛ 2

Време за работа – 150 минути

Отговорите на задачите от 21. до 25. включително запишете в свитъка за свободните отговори!

21. Ако $a = 2$, $b = \sqrt{5}$, то намерете стойността на израза $A = \frac{\sqrt{ab} \left(\sqrt{\frac{a}{b}} - \sqrt{\frac{b}{a}} \right)}{\sqrt{(a+b)^2 - 4ab}}$.

22. Намерете множеството от решенията на неравенството $(x^2 - 4x)^2 < -4(x^2 - 4x)$.

23. Между числата 5 и 405 са записани 3 числа, които заедно с дадените образуват растяща геометрична прогресия. Намерете сбора на записаните три числа.

24. В таблицата са дадени резултатите от тест на група курсисти.

Оценка	2	3	4	5	6
Младежи	1	4	x	2	3
Девойки	0	3	5	y	4

Броят на курсистите, получили оценка 5, е равен на медианата на оценките на младежите. Намерете общия брой на курсистите, ако средният успех на групата е 4,30.

25. Даден е равнобедрен $\triangle ABC$ с основа $AB = 10$ cm и $\sphericalangle BAC = \alpha$, като $\operatorname{tg} \alpha = \sqrt{7}$.
Намерете дължината на радиуса на описаната около триъгълника окръжност.

Пълните решения с необходимите обосновки на задачите от 26. до 28. включително запишете в свитъка за свободните отговори!

26. Дадена е функцията $f(x) = 2\left(x - 1 - \frac{2}{x}\right)\sqrt{x^2 - 3x}$.

а) Определете дефиниционното ѝ множество.

б) Решете уравнението $f(x) = x^2 - x - 2$.

27. Докажете тъждеството $\frac{\operatorname{tg}(90^\circ - \alpha) + \operatorname{tg}\alpha + 2}{\operatorname{cotg}\alpha - \operatorname{tg}\alpha} = \frac{1 + \operatorname{tg}\alpha}{1 - \operatorname{tg}\alpha}$ за всички допустими стойности

на изразите.

28. Точките C и D лежат на полуокръжност k с диаметър $AB = 12$ cm така, че C е среда на дъгата $\widehat{BD}$. Пресечната точка P на диагоналите на четириъгълника $ABCD$ дели BD в отношение $DP : PB = 1 : 2$. Намерете дължините на страните и на диагоналите, мерките на ъглите и лицето на четириъгълника $ABCD$.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО МАТЕМАТИКА

02.06.2020 г. – Вариант 2

№ на задача	Верен отговор	Брой точки
1	В	2
2	А	2
3	Б	2
4	Г	2
5	Г	2
6	В	2
7	Б	2
8	А	2
9	В	2
10	Б	2
11	Г	3
12	Г	3
13	Б	3
14	Г	3
15	В	3
16	В	3
17	Б	3
18	В	3
19	А	3
20	В	3
21	- 1	4
22	$x \in (0; 2) \cup (2; 4)$ или $x \in (0; 4) \setminus \{2\}$	4
23	195	4
24	30	4

25	$R = \frac{20}{\sqrt{7}} = \frac{20\sqrt{7}}{7} \text{ cm}$	4
26	-1 и 4	10
27		10
28	$BC = CD = AD = 6 \text{ cm}$ $BD = AC = 6\sqrt{3} \text{ cm}$ $60^\circ, 120^\circ, 60^\circ, 120^\circ$ $S = 27\sqrt{3} \text{ cm}^2$	10

Задача 26.

Решение: а) Дефиниционното множество DM на функцията се определя от решенията

на системата $\begin{cases} x^2 - 3x \geq 0 \\ x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x(x-3) \geq 0 \\ x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow x \in (-\infty; 0) \cup [3; \infty).$

б) При $x \in DM$:

$$2\left(x - 1 - \frac{2}{x}\right)\sqrt{x^2 - 3x} = x^2 - x - 2 \Leftrightarrow \frac{2(x^2 - x - 2)}{x}\sqrt{x^2 - 3x} = x^2 - x - 2 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 2(x^2 - x - 2)\sqrt{x^2 - 3x} - x(x^2 - x - 2) = 0 \Leftrightarrow (x^2 - x - 2)(2\sqrt{x^2 - 3x} - x) = 0.$$

$$1. x^2 - x - 2 = 0 \Leftrightarrow x_1 = -1 \in DM, x_2 = 2 \notin DM.$$

$$2. 2\sqrt{x^2 - 3x} = x.$$

$$\text{Повдигаме в квадрат и получаваме уравнението } 4x^2 - 12x = x^2 \Leftrightarrow 3x(x - 4) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x_3 = 0 \notin DM, x_4 = 4 \in DM.$$

С проверка установяваме, че $x_4 = 4$ е решение ($2\sqrt{16 - 12} = 4$).

Следователно даденото уравнение има две решения: -1 и 4.

Критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

Етапи	Оценяване
а) За намиране на DM : $x \in (-\infty; 0) \cup [3; \infty)$	2 точки

б) Представяне на уравнението във вида $(x^2 - x - 2)(2\sqrt{x^2 - 3x} - x) = 0$	1 точка
Намиране на корените на уравнението $x^2 - x - 2 = 0$	1 точка
Установяване, че $x = 2$ не е решение	1 точка
Установяване, че $x = -1$ е решение	1 точка
Решаване на уравнението $2\sqrt{x^2 - 3x} = x$	2 точки
Направен извод, че $x = 0 \notin DM$	1 точка
Извод, че само $x = 4$ е корен	1 точка

Задача 27

Първи начин :

Решение: Образуваме разликата

$$\begin{aligned} & \frac{\operatorname{tg}(90^\circ - \alpha) + \operatorname{tg} \alpha + 2}{\operatorname{co} \operatorname{tg} \alpha - \operatorname{tg} \alpha} - \frac{1 + \operatorname{tg} \alpha}{1 - \operatorname{tg} \alpha} = \frac{\operatorname{cotg} \alpha + \operatorname{tg} \alpha + 2}{\operatorname{co} \operatorname{tg} \alpha - \operatorname{tg} \alpha} - \frac{1 + \operatorname{tg} \alpha}{1 - \operatorname{tg} \alpha} \\ & = \frac{(\operatorname{cotg} \alpha + \operatorname{tg} \alpha + 2)(1 - \operatorname{tg} \alpha) - (\operatorname{tg} \alpha + 1)(\operatorname{co} \operatorname{tg} \alpha - \operatorname{tg} \alpha)}{(\operatorname{co} \operatorname{tg} \alpha - \operatorname{tg} \alpha)(1 - \operatorname{tg} \alpha)} = \\ & = \frac{\operatorname{cotg} \alpha + \operatorname{tg} \alpha + 2 - 1 - \operatorname{tg}^2 \alpha - 2 \operatorname{tg} \alpha - 1 - \operatorname{cotg} \alpha + \operatorname{tg}^2 \alpha + \operatorname{tg} \alpha}{(\operatorname{co} \operatorname{tg} \alpha - \operatorname{tg} \alpha)(1 - \operatorname{tg} \alpha)} = 0 \end{aligned}$$

Критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

За прилагане на формулата $\operatorname{tg}(90^\circ - \alpha) = \operatorname{cotg} \alpha$	1 точка
За привеждане под общ знаменател	1 точка
За всяко прилагане на формулата $\operatorname{tg} \alpha \cdot \operatorname{cotg} \alpha = 1$ по една точка	2 точки
За правилно разкриване на скобите (за всяка двойка скоби по една точка)	2 точки
За тъждествени преобразувания след разкриване на скобите	2 точки
За окончателно довършване и извод, че равенството е тъждество	2 точки

Втори начин:

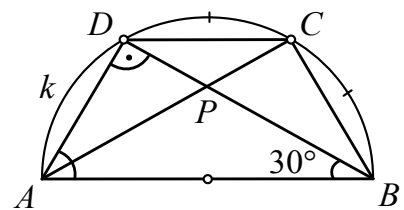
За прилагане на формулата $\operatorname{tg}(90^\circ - \alpha) = \operatorname{cotg} \alpha$	1 точка
---	---------

За прилагане на формулата $\operatorname{tg}\alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$	1 точка
За прилагане на тъждеството $\operatorname{cotg}\alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}$	1 точка
За стъпката $\frac{\frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} + \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} + 2}{\frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} - \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}} = \frac{\cos^2 \alpha + \sin^2 \alpha + 2 \sin \alpha \cdot \cos \alpha}{\cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha}$	1 точка
За стъпката $\frac{\frac{\cos^2 \alpha + \sin^2 \alpha + 2 \sin \alpha \cdot \cos \alpha}{\sin \alpha \cdot \cos \alpha}}{\frac{\cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha}{\sin \alpha \cdot \cos \alpha}} = \frac{\cos^2 \alpha + \sin^2 \alpha + 2 \sin \alpha \cdot \cos \alpha}{\cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha}$	1 точка
За всяка от формулите в числителя и знаменателя по една точка или за $\frac{\cos^2 \alpha + \sin^2 \alpha + 2 \sin \alpha \cdot \cos \alpha}{\cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha} = \frac{(\cos \alpha + \sin \alpha)^2}{(\cos \alpha + \sin \alpha)(\cos \alpha - \sin \alpha)}$	2 точки
За стъпката $\frac{(\cos \alpha + \sin \alpha)^2}{(\cos \alpha + \sin \alpha)(\cos \alpha - \sin \alpha)} = \frac{\cos \alpha + \sin \alpha}{\cos \alpha - \sin \alpha}$	1 точка
За стъпката $\frac{\cos \alpha + \sin \alpha}{\cos \alpha - \sin \alpha} = \frac{\cos \alpha (1 + \operatorname{tg}\alpha)}{\cos \alpha (1 - \operatorname{tg}\alpha)}$	1 точка
За $\frac{\cos \alpha (1 + \operatorname{tg}\alpha)}{\cos \alpha (1 - \operatorname{tg}\alpha)} = \frac{1 + \operatorname{tg}\alpha}{1 - \operatorname{tg}\alpha}$	1 точка

Задача 28.

Решение:

От $\widehat{BC} = \widehat{CD}$ следва, че $\sphericalangle BAC = \sphericalangle CAD$ (вписани ъгли), AP е ъглополовяща в $\triangle ABD$ и $\frac{AD}{AB} = \frac{DP}{PB} = \frac{1}{2}$.

В $\triangle ABD$ с $\sphericalangle ADB = 90^\circ$ (AB е диаметър на k и $D \in k$) и от $AD = \frac{1}{2} AB$ следва, че $\sphericalangle ABD = 30^\circ$ и $\sphericalangle BAD = 60^\circ$.

Тогава $\widehat{AD} = 2\sphericalangle ABD = 60^\circ$, $\widehat{BCD} = 120^\circ$, $\widehat{BC} = \widehat{CD} = 60^\circ$, $\sphericalangle ABC = \frac{1}{2}\widehat{ADC} = 60^\circ$, $\sphericalangle ADC = \sphericalangle BCD = 120^\circ$ и $ABCD$ е равнобедрен трапец.

$$\text{В } \triangle ABD \quad BD = AB \cdot \sin 60^\circ = 12 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 6\sqrt{3} \text{ cm.}$$

Дължините на страните на четириъгълника $ABCD$ са $AB = 12$ cm (по условие),
 $BC = CD = AD = \frac{1}{2}AB = 6$ cm, а на диагоналите – $AC = BD = 6\sqrt{3}$ cm.

Като вземем предвид, че $\sphericalangle BPC = 60^\circ$ (външен ъгъл за $\triangle APB$), лицето на четириъгълника е $S = \frac{1}{2}AC \cdot BD \cdot \sin \sphericalangle BPC = \frac{1}{2} \cdot 6\sqrt{3} \cdot 6\sqrt{3} \cdot \sin 60^\circ = 54 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 27\sqrt{3} \text{ cm}^2$.

Критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

Доказване, че AC е ъглополовяща на $\sphericalangle BAD$	1 точка
Намиране $\frac{AD}{AB} = \frac{DP}{PB}$ от ъглополовящата AP в $\triangle ABD$	2 точки
Намиране на $\sphericalangle ABD = 30^\circ$	1 точка
Намиране на $\sphericalangle BAD = 60^\circ$	1 точка
Намиране на страните AD , BC и CD	1 точка
Намиране на ъглите $\sphericalangle ABC = 60^\circ$, $\sphericalangle BCD = \sphericalangle ADC = 120^\circ$	1 точка
Намиране на диагоналите $BD = AC = 6\sqrt{3}$ cm	1 точка
Намиране на лицето $S = 27\sqrt{3} \text{ cm}^2$	2 точки